

Zpráva o šetření ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání a výplaty podpory v nezaměstnanosti

---

Pan A., bytem xxx, ve svém podnětu namítal nezákonnost svého vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Kromě toho uváděl, že mu Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu (dále také „úřad práce“) zastavil vyplácení podpory v nezaměstnanosti již v prosinci 2016, i když k vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání došlo až rozhodnutím úřadu práce ze dne 28. 2. 2017.

A. Shrnutí závěrů

Vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání považuji v daném případě za souladné se zákonem (blíže viz část C.1).

Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu však pochybil tím, že zastavil vyplácení podpory v nezaměstnanosti dříve, než nastaly účinky rozhodnutí o vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání, a že nevydal o zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti rozhodnutí (blíže viz část C.2).

Pochybení Ministerstva práce a sociálních věcí pak spatřuji v tom, že se v odůvodnění svého rozhodnutí nevyřadilo s otázkou zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti, ačkoliv ji pan A. ve svém odvolání výslovně zmiňoval (blíže viz část C.3).

B. Skutková zjištění

Ze spisové dokumentace poskytnuté úřadem práce jsem zjistila následující skutečnosti.

Dne 3. 10. 2016 podal pan A. žádost o zprostředkování zaměstnání a žádost o podporu v nezaměstnanosti. Tu mu úřad práce přiznal rozhodnutím ze dne 5. 10. 2016.

Další jednání pana A. na úřadu práce proběhlo dne 12. 10. 2016. Úřad práce mu stanovil termín následující schůzky na 12. 12. 2016.

Několik dnů před konáním schůzky, tj. v úterý 6. 12. 2016, zaslal pan A. úřadu práce e-mail s informací, že pobývá ve Spojených státech amerických (dále také „USA“), kde se bude účastnit výběrového řízení na pracovní místo na univerzitě Z., a z toho důvodu požádal o přeložení termínu schůzky na úřadu práce naplánovaného na 12. 12. 2016. Protože neobdržel žádnou odpověď, tentýž e-mail pak v pátek 9. 12. 2016 poslal i na podatelnu úřadu práce.

Na toto podání již reagovala vedoucí oddělení zprostředkování Bc. Jana Sabri, která panu A. v e-mailu ze dne 12. 12. 2016 doporučila, aby ještě týž den ukončil evidenci u úřadu práce, když aktuálně nežádá o zprostředkování zaměstnání v České republice. Totéž doporučení zopakovala i v e-mailu následujícího dne, kterým reagovala na doplňující podání pana A., v němž uváděl, že primárně má zájem o práci v České republice, nicméně

mu přišlo vhod, že dostal možnost zúčastnit se výběrového řízení v době, kdy přijel za manželem¹ do USA.

Dne 14. 12. 2016 pak pana A. kontaktovala e-mailem odborná poradkyně pro zaměstnání úřadu práce Jana Hřebíková. Sdělila mu, že je třeba doložit potvrzení potenciálního zaměstnavatele, že se minimálně od 12. 12. 2016 účastní výběrového řízení včetně upřesnění, do kdy by mělo trvat. Pan A. odpověděl e-mailem dne 18. 12. 2016. V něm uvedl, že si stále hledá zaměstnání v České republice, ale s ohledem na to, že jeho manžel pracuje v USA, rozhodl se zapojit do výběrového řízení i v tomto státě. Dodal, že aktuálně čeká na další instrukce od potenciálního zaměstnavatele ohledně osobního pohovoru, který by se měl uskutečnit v první polovině ledna 2017. Nato paní Hřebíková pana A. znovu požádala (e-mailem ze dne 19. 12. 2016) o zaslání potvrzení od zaměstnavatele v USA. Pan A. sdělil následující den, že potvrzení dodá po vánočních svátcích, a zároveň zaslal registrační e-mail/potvrzení univerzity Z. o tom, že jeho přihláška do výběrového řízení byla přijata.

V průběhu ledna 2017 si pak pan A. s paní Hřebíkovou vyměnili ještě několik e-mailů. Jejich obsah je možné shrnout tak, že ji pan A. informoval o svých aktivitách k nalezení zaměstnání a snaže získat požadované potvrzení od univerzity Z. Paní Hřebíková jej upozorňovala (stejně jako v předchozí komunikaci), že důsledkem nedoložení vážného důvodu pro nedostavení se na úřad práce bude vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání a odebrání podpory v nezaměstnanosti.

Dne 31. 1. 2017 si pak pan A. prostřednictvím datové schránky převzal oznámení o zahájení správního řízení ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání pro nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu bez vážného důvodu. Pan A. na ně reagoval podáním ze dne 2. 2. 2017. Bránil se tím, že vážné důvody pro jeho absenci spočívaly v účasti na výběrovém řízení a v místě pobytu (povaze zaměstnání) manžela. Také poukazoval na to, že až doposud poskytoval úřadu práce maximální součinnost a aktivně si sám hledal zaměstnání.

Dopisem ze dne 8. 2. 2017 znovu vyzval úřad práce pana A. k doložení **dokladu o jeho nutné osobní účasti po dobu trvání výběrového řízení a cestovního dokladu o cestě do USA**. Dne 18. 2. 2017 pak pan A. úřadu práce doručil mimo jiné potvrzení univerzity Z. (datované 15. 2. 2017), z něhož vyplývalo, že se dne 9. 12. 2016 přihlásil do výběrového řízení, přičemž vyhodnocování přihlášek začalo dne 12. 12. 2016. Dále univerzita uvedla, že pokud hodnotící komise pana A. vybere, bude třeba jeho osobní účast na pohovorech na univerzitě Z.

Dne 28. 2. 2017 úřad práce vydal rozhodnutí o vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání, které mu bylo doručeno dne 1. 3. 2017. Podle úřadu práce se pan A. bez vážného důvodu nedostavil na stanovený termín jednání. Pobyt u manžela v zahraničí úřad práce jako vážný důvod neuznal, neboť podle jeho mínění je věcí uchazeče o zaměstnání zorganizovat si své soukromé záležitosti tak, aby mu to nebránilo plnit

---

¹ Pan A. předložil úřadu práce oddací list dokládající uzavření sňatku v USA. O partnerovi se zmiňuje jako o manželovi.

povinnosti vůči úřadu práce. **Vážným důvodem by mohla být nezbytná osobní účast na výběrovém řízení**, kterou však pan A. podle úřadu práce neprokázal. Úřad práce uzavřel, že došlo k naplnění zákonných podmínek pro vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání. Nic na tom nezmění ani dosavadní aktivní přístup pana A. k hledání pracovního uplatnění.

Proti rozhodnutí úřadu práce se pan A. odvolal. Ve svém odvolání zdůrazňoval, že vždy s úřadem práce spolupracoval a otevřeně komunikoval (informoval o své osobní situaci, o aktivitách k nalezení zaměstnání apod.). Pan A. zopakoval, že se účastnil výběrového řízení v USA, kde taktéž dočasně žije a pracuje jeho manžel, což jsou podle jeho názoru vážné důvody pro nedostavení se na úřad práce. Kromě toho poukázal na to, že mu úřad práce zastavil vyplácení podpory v nezaměstnanosti ještě před vydáním rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále také „ministerstvo“) coby nadřízený správní orgán rozhodnutím ze dne 12. 4. 2017 odvolání zamítlo a rozhodnutí úřadu práce potvrdilo. Ministerstvo konstatovalo, že jakkoliv jsou vyjádření pan A. rozsáhlá a doplněná množstvím dokumentů, ztotožňuje se s posouzením věci úřadem práce, neboť pan A. nedoložil některý ze zákonem předvídaných vážných důvodů pro nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu. Tyto termíny jsou podle ministerstva závazné a nelze je libovolně měnit. Stejně tak není možné zohlednit dosavadní bezproblémovou spolupráci s uchazečem o zaměstnání, popř. že k porušení povinnosti vůči úřadu práce došlo poprvé, a nikoliv úmyslně.

Ministerstvo má za to, že informování pana A. o jeho účasti na výběrovém řízení v době před stanoveným termínem schůzky na úřadu práce je irelevantní, pokud zároveň pan A. dostatečným způsobem nedoložil nutnost své osobní přítomnosti v USA kvůli výběrovému řízení právě dne 12. 12. 2016. Tento tvrzený vážný důvod ministerstvo shodně s úřadem práce tedy vyhodnotilo jako neprokázaný, neboť z následně vydaného potvrzení univerzity Z. ze dne 15. 2. 2017 je patrné pouze to, že se pan A. do výběrového řízení přihlásil a výběrové řízení stále probíhá. Předložené potvrzení však neobsahuje informaci o tom, že by pan A. musel být např. kvůli pohovoru nebo jiné skutečnosti přítomen v USA právě dne 12. 12. 2016.

Také otázku místa pobytu nebo povahy práce manžela neposoudilo ministerstvo stejně jako úřad práce jako vážný důvod. Nemůže jít o vážný důvod pro nedostavení se na úřad práce, neboť uchazeč o zaměstnání si musí svůj osobní život zařídit tak, aby mohl plnit povinnosti, které vůči úřadu práce má.

K námitce pana A. **k zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti se ministerstvo v rozhodnutí o odvolání nevyjádřilo.**

V rámci šetření jsem požádala ministerstvo i úřad práce o vyjádření k nevyplacení podpory v nezaměstnanosti.

Ministerstvo mi sdělilo následující: „Podle ustanovení § 45 odst. c) zákona o zaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti zaniká vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání. V souvislosti s výplatou podpory v nezaměstnanosti je pak v případech, kdy uchazeč

o zaměstnání porušil povinnost vyplývající ze zákona o zaměstnanosti, přičemž toto porušení vede k vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, postupováno tak, že pokud je tomuto uchazeči o zaměstnání poskytována podpora v nezaměstnanosti, dochází k přerušení výplaty této podpory, a to do doby ukončení správního řízení ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Teprve po ukončení správního řízení, kdy je již známo datum vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, a tudíž je možno určit též přesné období, za které má být podpora v nezaměstnanosti poskytnuta, lze tuto podporu vyplatit.“

Úřad práce na můj dotaz k nevyplacení podpory uvedl, že „podpora za prosinec 2016 byla pozastavena z důvodu porušení povinnosti uchazeče o zaměstnání. Po ukončení správního řízení a vydání rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání byla podpora v nezaměstnanosti za období od 1. – 12. 12. 2016 vyplacena“.

Úřad práce dodal, „že vzhledem k tomu, že s žadatelem bylo zahájeno správní řízení o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání, nebylo možné do ukončení tohoto řízení podporu za prosinec 2016 vyplatit. Do ukončení správního řízení není znám přesný termín ukončení evidence uchazeče o zaměstnání, a tedy ani částka podpory v nezaměstnanosti, která má být žadateli vyplacena. Pokud by byla výplata podpory v nezaměstnanosti za prosinec 2016 vyplacena řádně a v celé výši, došlo by ke vzniku přeplatku“.

C. Právní hodnocení

C.1 Vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání

Podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti² vyřadí úřad práce rozhodnutím uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s úřadem práce.

Uchazeč o zaměstnání maří součinnost s úřadem práce mimo jiné tehdy, jestliže **se nedostaví na úřad práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů**.³ Vážnými důvody jsou v souladu s § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti důvody spočívající např. v nezbytné osobní péči o dítě ve věku do 4 let; **v místě výkonu nebo povaze zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera**; v okamžitém zrušení pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 zákoníku práce; ve zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání nebo plnit povinnost součinnosti s úřadem práce při zprostředkování zaměstnání; **v jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele a aj.**

Pan A. neprokázal existenci vážného důvodu, který by omluvil jeho nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu.

Zákon o zaměstnanosti vymezuje vážné důvody obecně, přičemž tento pojem je důležitý nejen pro posouzení ospravedlnitelnosti nedostavení se na úřad práce, ale uplatní se

² Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

³ Ustanovení § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

i v jiných situacích předvídaných zákonem o zaměstnanosti (např. při určování výše podpory v nezaměstnanosti nebo při posuzování důvodnosti odmítnutí zprostředkovaného zaměstnání či rekvalifikace), kdy zabrání negativním následkům jednání uchazeče, které by jinak nastaly. Ze zákonného výčtu vážných důvodů je přitom zřejmé, že jimi nelze argumentovat vždy (za všech okolností), ale že jednotlivé vážné důvody lze z povahy věci uplatňovat pouze v určitých případech.

Názorným příkladem je okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 zákoníku práce (tedy kvůli nevyplacení mzdy), které může představovat vážný důvod pro skončení zaměstnání,⁴ ale samozřejmě nikoliv pro nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu.

Stejně tak nemůže být vážným důvodem pro nedostavení se na úřad práce místo výkonu nebo povaha zaměstnání druhého manžela nebo registrovaného partnera, aniž k tomu přistoupily další okolnosti.⁵ V opačném případě by se teoreticky mohl uchazeč o zaměstnání s poukazem na uvedenou skutečnost omlouvat ze všech stanovených schůzek na úřadu práce. To by však v podstatě znemožňovalo naplnění účelu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, tedy zprostředkování zaměstnání.

Kromě toho se domnívám, že v případě pana A. nebyl důvodem jeho setrvání v USA (a tedy nedostavení se na úřad práce) ani tak pobyt či povaha zaměstnání jeho manžela, ale účast na výběrovém řízení. Alespoň to vyplývá z jeho e-mailů zaslaných úřadu práce v prosinci 2016 a v lednu 2017, v nichž pan A. sice pobyt a zaměstnání manžela zmiňuje jako faktor důležitý pro rozhodnutí hledat si práci i v USA, ale je zřejmé, že v rozhodném období zůstal mimo Českou republiku v očekávání osobního pohovoru u možného zaměstnavatele.

Nezbytná osobní účast na výběrovém řízení dle ustálené judikatury představuje vážný důvod pro nedostavení se na úřad práce, podřaditelný pod bod 7. ustanovení § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti (jako tzv. jiný vážný osobní důvod nebo důvod hodný zvláštního zřetele).⁶ Tuto skutečnost ostatně úřad práce ani ministerstvo ve svých rozhodnutích nerozporovaly. Oba úřady však dospěly k závěru, že pan A. existenci vážného důvodu spočívajícího v nezbytné osobní účasti na výběrovém řízení neprokázal. S tímto názorem se ztotožňuji.

Uchazeč o zaměstnání má povinnost do 8 kalendářních dnů osobně nebo písemně oznámit úřadu práce důvody, pro které se nedostavil ve stanoveném termínu.⁷ Ze spisové dokumentace mám za prokázané, že pan A. úřad práce o své účasti ve výběrovém řízení jako důvodu pro nedostavení se na schůzku předem informoval a rovněž zaslal dne 20. 12. 2016 registrační e-mail/potvrzení univerzity Z. o přijetí jeho přihlášky do výběrového řízení.

4 Viz ustanovení § 25 odst. 8 písm. a) zákona o zaměstnanosti, kdy překážkou pro zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání je skutečnost, že fyzická osoba bez vážného důvodu sama ukončí vhodné zaměstnání zprostředkované úřadem práce.

5 Pak by se ale zřejmě jednalo spíše o jiné vážné osobní důvody nebo důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu bodu 7. téhož ustanovení.

6 Viz také např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2007, čj. 4 Ads 122/2007-55, nebo rozhodnutí téhož soudu ze dne 16. 7. 2008, čj. 3 Ads 112/2007.

7 Ustanovení § 27 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

Tento potvrzující e-mail však nijak nedokládá, že by pan A. musel nevyhnutelně setrvat v USA do 12. 12. 2016 včetně, a nemohl tak přijít na úřad práce v České republice. To platí i o následně dodaném potvrzení univerzity ze dne 15. 2. 2017. Z něj opět vyplynulo pouze to, že se pan A. přihlásil do výběrového řízení, a to dne 9. 12. 2016. Vyhodnocování přihlášek začalo dle potvrzení univerzity dne 12. 12. 2016 a do dne vydání potvrzení neskončilo. Univerzita se však vůbec nezmiňovala o tom, že by ve dnech okolo 12. 12. 2016 byla nutná přítomnost pana A. v USA, ať už kvůli samotnému osobnímu pohovoru, či přípravy na něj včetně cesty apod. Naopak z jejího vyjádření datovaného k 15. 2. 2017 plyne, že taková situace by mohla **nastat teprve v budoucnu, pokud hodnotící komise pana A. vybere.**

V takovém případě však panu A. nic nebránilo, aby splnil svou povinnost vůči úřadu práce (pokud nechtěl vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání sám ukončit), a poté se případně opět vrátil do USA. Jakkoliv mohu mít pochopení pro to, že si chtěl tuto cestu do České republiky a zpět ušetřit, nelze tím omluvit nesplnění základní povinnosti uchazeče o zaměstnání dostavovat se na úřad práce za účelem zprostředkování zaměstnání, kterou na sebe dobrovolně vzal, když požádal o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání.

Obzvláště za situace, kdy výběrová řízení na určité pracovní pozice mohou trvat několik týdnů či měsíců, lze stěžít dlouhodobě akceptovat jako omluvu pro nemožnost dostavit se na úřad práce skutečnost, že se uchazeč musí zdržovat na jiném místě a čekat, až jej potenciální zaměstnavatel kontaktuje. **Nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu z důvodu účasti na výběrovém řízení lze omluvit pouze při průkazném doložení, že tento termín časově kolidoval s konkrétní aktivitou uchazeče o zaměstnání, kterou po něm v rámci výběrového řízení požadoval zaměstnavatel.**

Přesto si dovoluji malou poznámku ke komunikaci úřadu práce s panem A. Ze spisové dokumentace mám za prokázané, že pan A. počítal s účastí na schůzce 12. 12. 2016, neboť si s dostatečným předstihem zajistil zpáteční letenku s datem odletu 9. 12. 2016 a příletem 11. 12. 2016 do Košic. Po změně situace spojené s nabídkou pracovního místa v USA se snažil svoji případnou neúčast na kontaktní schůzce s úřadem práce předem řešit. E-mailem odeslaným v úterý 6. 12. 2016 v odpoledních hodinách požádal zprostředkovatelku práce o přeložení termínu schůzky naplánované na pondělí 12. 12. 2016 z důvodu účasti na výběrovém řízení na pracovní místo na univerzitě Z. Protože neobdržel žádnou odpověď, tentýž e-mail v pátek 9. 12. 2016 poslal i na podatelnu úřadu práce. E-mailovou odpověď obdržel až v pondělí 12. 12. 2016. Zůstává tak otázkou, zda by pan A. nakonec nepodnikl cestu do ČR i přes očekávání oznámení termínu k účasti na výběrovém řízení na univerzitě v USA, pokud by od úřadu práce ve dnech 7. - 9. 12. 2016 obdržel stručnou odpověď s poučením o následcích, pokud se nedostaví a neprokáže vážný důvod neúčasti. Považuji za nešťastné, že e-maily s informacemi k možnému postupu obdržel až 12. 12., tj. v den kontaktní schůzky, a poté i 13. a 14. 12. 2016.

I přes výše uvedené musím uzavřít, že přestože pan A. neobdržel od úřadu práce odpověď na žádost o posunutí termínu kontaktní schůzky, bylo jeho povinností dostavit se na úřad práce ve stanoveném termínu. Platí, že termíny stanovené úřadem práce jsou závazné. Pokud je uchazeč o zaměstnání nemůže dodržet, musí úřadu práce oznámit a také

prokázat vážné důvody, pro které se nemohl v původním termínu dostavit. Pan A. však neprokázal existenci takového vážného důvodu.

Mohu tedy shrnout, že úřad práce a ministerstvo nepochybily samotným vyřazením pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání.

C.2 Nárok na podporu v nezaměstnanosti a její výplata

Podpora v nezaměstnanosti je splatná po nabytí právní moci rozhodnutí o jejím přiznání pozadu za měsíční období, a to nejpozději v následujícím kalendářním měsíci.⁸

Nárok na podporu v nezaměstnanosti zaniká vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání.⁹ Podle § 30 odst. 3 zákona o zaměstnanosti se vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání provede dnem, kdy nastala některá ze skutečností, které zakládají důvod pro vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Účinky rozhodnutí nastávají doručením rozhodnutí o vyřazení, ale působí zpětně ke dni, kdy uchazeč nesplnil některou z povinností součinnosti s úřadem práce.

Úřad práce přiznal panu A. podporu v nezaměstnanosti rozhodnutím ze dne 5. 10. 2016. Pokud by setrval v evidenci, náležela by mu podpora po tzv. podpůrčí dobu, která v jeho případě činí 5 měsíců.¹⁰ Pan A. se ale nedostavil na kontaktní schůzku na úřadu práce dne 12. 12. 2016. V návaznosti na nedodržení stanoveného termínu schůzky zastavil úřad práce panu A. výplatu podpory v nezaměstnanosti tak, že v lednu 2017 již neobdržel podporu za prosinec 2016. K vyřazení pana A. z evidence došlo zpětně ke 12. 12. 2016 rozhodnutím ze dne 27. 2. 2017, jehož účinky nastaly doručením, tzn. dne 1. 3. 2017.¹¹

I když má rozhodnutí o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání zpětné účinky, úřad práce nemůže zastavit vyplácení podpory v nezaměstnanosti dříve, než nastanou účinky tohoto rozhodnutí, nebo dokonce ještě před jeho samotným vydáním.

Zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti současně se zahájením řízení o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání nebo v jeho průběhu (do předběžné vykonatelnosti rozhodnutí úřadu práce), či dokonce před zahájením správního řízení, považují za nezákonné.

Pro ospravedlnění zastavení výplaty před vydáním rozhodnutí a pro zdůvodnění zákonnosti takového postupu nemůže obstát argument, že uchazeč o zaměstnání porušil povinnost vyplývající ze zákona o zaměstnanosti, přičemž toto porušení vede k vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání.

⁸ Ustanovení § 53 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

⁹ Ustanovení § 45 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

¹⁰ Ustanovení § 43 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti.

¹¹ Odvolání proti rozhodnutí úřadu práce o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání totiž nemá odkladný účinek (§ 143 zákona o zaměstnanosti). Pokud odvolání nemá odkladný účinek, je rozhodnutí předběžně vykonatelné (§ 74 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů).

Dotčené úřady jako by předjímalý, že každé takové řízení musí nutně skončit vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání. To považují za nepřijatelné, neboť správní orgány nemohou svévolně předjímat výsledek správního řízení. Řízení se vede za účelem zjištění, zda jsou pro vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání splněny zákonné podmínky. Pokud se ve správním řízení prokáže, že tomu tak není, k vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání nemůže dojít.

Na obhajobu pozastavení výplaty podpory uvádí jak úřad práce, tak ministerstvo další argument, že až po provedeném řízení je známo, od kterého data došlo k vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Proti takovému argumentu se však musím ohradit.

Dovedu pochopit úsilí úřadu práce o účelné využívání finančních zdrojů ze státního rozpočtu, ale ani úřadem práce uváděná hrozba vzniku přeplatku na vyplacené podpoře v nezaměstnanosti nemůže zvrátit můj závěr o tom, že **zákon o zaměstnanosti neobsahuje ustanovení, na základě kterého by bylo možné zastavit vyplácení podpory v nezaměstnanosti pouze z důvodu pouhého podezření na porušení povinnosti uchazečem o zaměstnání, tzn. v době před vydáním rozhodnutí o vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání.**

Přeplatek na podpoře v nezaměstnanosti, který by mohl eventuálně vzniknout, lze řešit standardně podle ustanovení § 55 zákona o zaměstnanosti. Předpokladem zastavení či snížení výplaty podpory je **dodatečné zjištění úřadu práce**, že podpora v nezaměstnanosti byla přiznána nebo je poskytována ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byla přiznána nebo se poskytuje neprávem. Jak jinak než ve správním řízení lze k relevantnímu zjištění, že např. podpora byla poskytována ve vyšší částce, než náleží, dospět. Až vydané rozhodnutí o vyřazení uchazeče z evidence uchazečů o zaměstnání odráží zjištění úřadu práce učiněné ve správním řízení. Až s vydáním rozhodnutí lze tedy ve správním řízení řešit zastavení či snížení výplaty podpory v nezaměstnanosti.

Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu pochybil tím, že zastavil vyplácení podpory v nezaměstnanosti dříve, než nastaly účinky rozhodnutí o vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání.

O zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti, popř. o povinnosti již vyplacenou dávku nebo její část vrátit, musí úřad práce vydat rozhodnutí.¹² Nemůže neformálně ustát v zasílání peněžních prostředků.

Ze spisové dokumentace nevyplývá, že by úřad práce, když už z jakési opatrnosti přistoupil k zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti panu A. v souvislosti s jeho nedostavením se na stanovený termín, vydal o zastavení výplaty podpory rozhodnutí ve správním řízení.

Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu pochybil tím, že o zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti panu A. nevydal rozhodnutí.

---

¹² Ustanovení § 55 odst. 1 a 3 zákona o zaměstnanosti.

C.3 Absence vypořádání námítky v odvolacím řízení

Dle § 68 odst. 3 správního řádu uvede správní orgán v odůvodnění rozhodnutí kromě dalších zákonem požadovaných náležitostí také informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Ze spisové dokumentace vyplývá, že se ministerstvo ve svém rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí úřadu práce o vyřazení pana A. z evidence uchazečů o zaměstnání nezabývalo otázkou zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti, ačkoliv ji pan A. ve svém odvolání výslovně zmiňoval.

Ministerstvo práce a sociálních věcí tak pochybilo, neboť nedostalo požadavkům § 68 odst. 3 správního řádu, protože se v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádalo s námitkou zastavení výplaty podpory v nezaměstnanosti obsažené v odvolání pana A.

D. Informace o dalším postupu

Zprávu zasílám ředitelce Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu a ministryni práce a sociálních věcí a podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv žádám, aby se ve lhůtě 30 dnů od jejího doručení vyjádřily ke zjištěnému pochybení a informovaly mě o přijatých opatřeních k nápravě. Zpráva shrnuje moje dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko podle ustanovení § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

Zprávu zasílám rovněž panu A.

Brno 20. prosince 2017

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)